

ümber ja instrumenteeris uuesti seda ooperit Rimski-Korsakow, kes tehniliselt andis täiuslikuma redaktsiooni kui autor ise, sest viimajal oli teoreetiline haridus hää nõudlik. Alles autodidakt, mis

ühes hõlgavate A. Kurandi latvapäil-tibega ja M. Mey kostüümidega oli D. Arbenin oma lavastuses loonud kõrges kunstilise terviku. Solistid ja koorimasinistid saavutasid tema juhatusel oma psüho-

Tähtsamad ülesanded peale solistide, kes olid nimetatud S. Mamontov kooril ja orkestril. Muusika koorimeister W. Nerey on

loovalt kui kestmises, kusjuures ta hõlgas hästi mõeldud „A“-ga. Naisosadest tänuväärne on Marina Mnisheki osa. Ta tänuväärne seisab ülesandes meelbida ja meelitada, oma laulubusi demonstreerida ja nõrgutada mitte ainult Dmitrit, vaid publikut, mis pr. Doroff-Tiedebergile siis ta õnnestus ühes oma meelelõpu lauluga.

Latvapäilist mõjuvad stseenid olid neljandas, viiendas, kaheksandas ja üheksandas pildis. Vähemajst osade täiendamisega aitab laasa täiendada üldist head ansambli pr-d D. Mill-Krull, W. Raaf, R. Pappel, S. Jurikson ja hr-d R. Wittol, R. Suursõõt, R. Raag ja A. Rikas.

Laimata täitsid oma ülesannet hr. R. Kulli hoolikal juhatusel loor ja orkester.

Õrdelemisi suured ainelised kulud, mis seotud selle ooperi etendamise, kõigepealt andeka näitejuhi hr. Arbenini kutsumisega Riias ning toredade dekoratsioonide ja kostüümide nuretmisega, on annud ühenduses hoolika tööga väga häid tagajärgi, mistõttu tõusis ka „Boris Godunov“ ettekanne tugevale latvapäilisele mõjule. Eriti peaosade õnnestunud tõlgitsemisel patub ta huvitavat ja haruldast.

Teater oli esietendusel välja müüdnud viimase võimaluseni.

Lh. Lemba.

„200.000“ Juudi teatris.

Teisets külastäguetenduseks Riia juudi teatri poolt oli Scholem Meichemi laulumäng „200.000“. Waene juuditeest rätsep töötab öö ja öö seltsesega, aga see annab ainult leiba lehvalt. Juuditeene on romantiline hing; ta ei murise rõõmusest leiba hea süda ja lapsil meel ta waeuses. Ta on hea oma sellidele ja perele, lapseliku puhta südamega papa oma perele. Siis sünnib midagi — loos mõidab temale 200.000 rubla! Seda õnne! Juuditeene on niid rikas mees, loeb raamatuid ja kõik käivad ja kummardavad rikkis inimest. Juuditeene jääb südamele endiseks heaks inimeseks. Aga headust tajutakse kurjasti ja talvalad inimesed petavad temalt ta raha ja wõivad wanamehe peale endise lehvuse. Kurbusest saab ta ille, inimese headus annab temale rahu ja ta leiab jällegi õnne ta wäljaspool rikkust.

Ega jarnastele näidenditel sellise ehituse ja tegevuse arenemisega pole suuremat väärtust. Aga publikut võib see huvitada siiski. Juute loomuliku see, et nad näste elu näetvad ja teisi, et seal palju uut on, mida pole veel kuulnud. Nimekt juutide humoor ja juutide laul. Meie ei mõista seal sõnastele peaaegu, aga juba see, et juute näeme latval juutide meeleolude wäljendustega, laheb seda tüki päris huviga waadata. Millised tüübid ja millised grimasid, millised ilmed ja ilmete mäng! Wõoras võib siin lõbusaks minna, kus juut päris rahulik on, sest juut juudi ilmes ei näe seda humoorit, mis meie. Eriti see naudingus on meie aga juutide laul. Nende monotoonne melankoolia nii rõõmus kui kurbuses ilmal kaebitkude kõrwalhelidtega ja teeb juudime hellaks.

Sui nii õrdelemisi tühine laulumängule, milles nii wähe tegevuse arenemist, hea wäsimõnosaliseks sai, siis lahlemata hea juudilise mängu pärast. Rätsepal on siin raste pooluuriline osa täita ja see anti kõigiti hea distipliini ja andega. Ei sattunud see osa filmapilguski fanti, mis on komöödiade mängimisele tühi waeas. Seda distipliini võib märkida loo mängu kohta. Al-ding mulje juudi Riia teatrist on jarnane, et see kestmise-

Teater ja muusika.

Esietendus „Boris Godunow“.

Riiska Wene helilooja M. Musorgski tähtsama ooperi „Boris Godunow“ latvastamine jääb tähtsamatatavuse hooaja kunstiliseks suuravastuseks.

Musorgski piilibed sihivad samuti nagu Wagneril muusikalise draama loomisega, ainult selle wähega, et Musorgskil puuduvad Wagnerile omased juhtmootid.

Musorgski on oma ooperis loobunud la muusikaliste mõrudest, hoolitsedes enam selle eest, et draamaaline areng latvapäilise tegevusega ühelt ning muusika ja sõna teisel poolt oleksid seonud orgaaniliselt. Need kaks wäheid peavad täiendama teineteist ja lõppeks sulama ühels tervikuks — muusikadraamaks.

Latvapäilist wõolawal muusikalisel foonil walitseb peaaegu ilmetas reffitativolant, misjuures muusika wähe tabatavalt karakteriseerib seda deklamatsiooni.

Boris Godunowi latvastus ei kuulu latvapäiliste hulla, wõttes arvesse juba tähelepanu, mis talle tingitud latwa enda poolt, töötavata, mis ta peale kulutatud, ja loomistõu, mis seotud ühikute osade kehastamisega.

Selle hoolimata, et kõne all olew ooper on kirjutatud ajaloolistel ainetel, annab ta näitejuhi fantaasiale laiendusi tegufemistõuwalusi, mida tõendas D. Arbenini maisterikas ja riiklas latvastus.

Seda head muljet iseris veel omapoolt asjaolu, et selles ooperis peagu kõik paremad ooperijõududest olid tegevuses. Randwamaks jõus õutus muudugi A. Arder, kel la wäsimõnusaline osa. D. Godunowi lugu on täis silgawat tragikat, jõurikast dramatismi ja põrutawat momenta, mida wäljendada hea Arderil haaratava pi-networiga. Hea korda. Laululisele jabis see osa ta häälele. Teise hea kumma nii latvapäilist kui laulu-likelt on A. W. Wisman Schuiski osas. Tabatavalt iseloomustab oli W. Ganjeni Wimen. Dige täht-ja ooperis esines see lord Wale-Dimitri osas hea R. Gari, selle hääl heljus kõrgemas asendis ilma-

P.H. 23 V 30 ✓

astmelisel tasapinnal seisab ja jõubust kujundab. Meie kohalikele juudi publikule nende külastägu mõjuvad olla tereulnuiks. Seda näitas ta suur tung laulumängule.